

Hoe reageer jij?

Wij-zij denken

1

DOEL

Jongeren laten nadenken hoe ze kunnen reageren als ze discriminatie of kwetsende opmerkingen zien.

Motivaties, twijfels en risico's rond "tussenkomen" verkennen.

Jongeren concrete acties en zinnen laten formuleren.

3

BESCHRIJVING

Wat is een upstander?

Vraag: "Wanneer heb jij al iemand iets zien doen tegen onrecht, roddel, racisme, bodyshaming, LGBTQ+-haat...?"

Introduceer begrippen:

Bystander = je kijkt toe en doet niets.

Upstander = je doet iets – groot of klein – om te helpen, te beschermen of te begrenzen.

Schrijf op het bord: "Zie je discriminatie? Reageer altijd – maar op een manier die veilig voelt voor jou."

Situatie-kaarten: Hoe reageer jij?

In groepjes van 3–4:

1. Leg 1 kaart per groep op tafel (of laat roteren).
2. Lees samen de situatie en stel vragen:
 - Wat gebeurt er precies? Wie wordt geraakt?
 - Hoe zou jij je voelen als slachtoffer, omstaander, dader?
3. "Bedenk minstens 2 mogelijke reacties als upstander. Wat kun je doen nu (op het moment zelf) en wat kun je doen achteraf (bv. slachtoffer steunen, iemand aanspreken, melden)?" Laat de groepjes hun beste ideeën op een A4 noteren.

Drempels, risico's en helpende zinnen

Maak drie kolommen op de flap:

- a. Waarom wél reageren?
- b. Waarom niet reageren (drempels)?
- c. Wat kun je veilig doen?

Laat jongeren post-its plakken:

- a. motivatie (rechtvaardigheid, geloof, solidariteit...)
- b. drempels (angst voor conflict, "het is niet mijn zaak"...) c. concrete, haalbare acties (opmerking maken, naast iemand gaan staan, melden etc.).

2

BENODIGDHEDEN

- 3–6 situatie-kaarten zoals in de campagne "Zie je discriminatie? Reageer altijd"
- Flap / bord
- Post-its of kleine papiertjes
- Pennen / stiften
- Duur 50 minuten

4

REFLECTIE

- Wat is voor jou de grootste drempel om te reageren als je discriminatie ziet?
- Welke éne kleine actie durf jij jezelf voornemen (op school, straat, online)?
- In welke van de voorbeeldsituaties zou jij het meest geneigd zijn om tussen te komen? Waarom?

5

TIP EN BRON

Leg de nadruk op kleine dingen die iedereen kan doen: naast iemand gaan staan, later een bericht sturen, achteraf iets benoemen, informatie doorgeven.

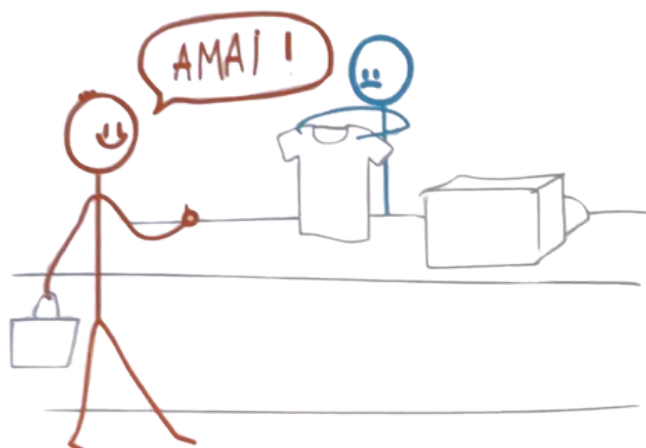
Wees alert voor herkenning in de groep. Sommige jongeren herkennen zichzelf als doelwit. Geef hen ruimte, ze hoeven geen persoonlijk verhaal te delen.

Hoe reageer jij?

Wij-zij denken

Je bent in een kledingwinkel.

Een andere klant krijgt hulp van een zwarte verkoopster.
Je hoort de klant zeggen: "Amai, jij spreekt goed Nederlands."

Hoe reageer jij?

Wanneer je gaat shoppen met vrienden gaat een alarm af.

Een verkoper roept naar Mo: 'Laat je zakken zien!'

De rest van de groep mag gewoon doorlopen.

Mo is de enige van de groep die niet wit is.

Hoe reageer jij?

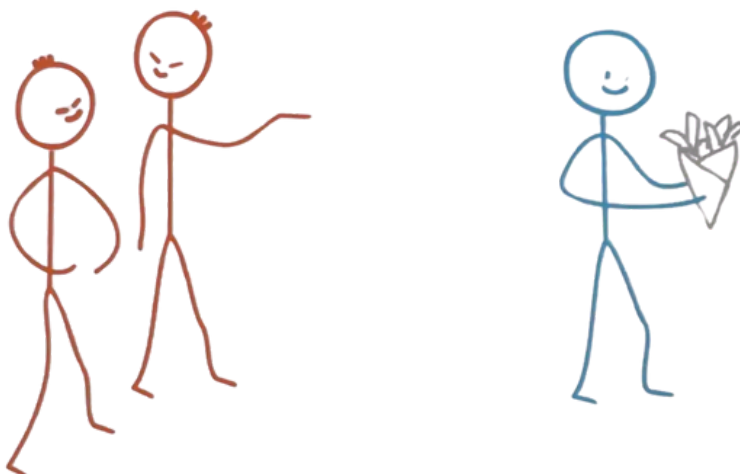
WWW.POLARISATIE.EU

Hoe reageer jij?

Wij-zij denken

Je staat in de frituur.

De man voor je bestelt een groot pak friet.

Two meisjes zeggen giechelend tegen elkaar:

“Die zou beter een slaatje eten in plaats van zo veel frieten.”

Hoe reageer jij?

In een museum ga je naar de genderneutrale toiletten.

De persoon naast je zegt: “Dat is weer in de mode, niet man of niet vrouw zijn. Vroeger was iedereen gewoon normaal.”

Hoe reageer jij?

Hoe reageer jij?

Wij-zij denken

Op vrijdagavond zit je met vrienden op café.
Wanneer een zwarte man met kroeshaar passeert,
raakt één van je vrienden zijn haar aan.
De man draait zich geschrokken om

Hoe reageer jij?

Je zit op de bus. Een paar stoelen verder zit een blinde man.
Twee personen gaan bij hem staan.
Ze maken gebaren en lachen hem uit.
“Hoeveel vingers steek ik op?”

Hoe reageer jij?

